

ישיבת הקיבוץ הדתי - עין צורים

דף מקורות לשיעור של הרב מאיר ליכטנשטיין

סנהדרין פרק ראשון - דף מספר 13

בס"ד, ח' בכסלו תש"ס.

בעניין חובת הדיין לדון

א. מקורות יסוד

1. תוספתא סנהדרין פ"א הל' 7-9 (צוקרמנדל עמ' 415).
 - שים לב למח' התנאים בביאור "לא תגורו מפני איש".
2. בבלי סנהדרין ו: "וריש לקיש (שים לה לחילופי הנוסח ביחס לשם האומר)... שענינו רואות".
3. ירושלמי סנהדרין פ"א ה"א, י"ח ע"ב, "אמר רבי יהודה... מאותו האיש".
4. ספרי דברים פסקא י"ז, מה' פינקלשטיין עמ' 29, שו' 7-10.

ב. לא תגורו מפני איש

1. להעמדת נוסח הבבלי בסוגייתנו, עיין אצל סבתו עמ' 71-72.
2. שים לב ליחס בין התלמודים ובין התוספתא. מהם החילופים העיקריים בין הבבלי ובין התוספתא.
3. ממי וממה נאסר על הדיין לפחד?
 - העולה מהספרי הנ"ל.
 - עיין בנוסחאות השונות המובאות ע"י סבתו, ובגרסת הגאונים המובאת באוצר הגאונים לסנהדרין סימן קי"ט (עמ' נד, ובהערה 64). מי ירדוף את מי?
 - להרחבה - העמק שאלה לנצי"ב, שאילתא נ"ח ס"ק ח' וס"ק כ"ט.
 - רש"י סנהדרין ו: ד"ה ה"ג שמא יתחייב.
 - רמב"ם הל' סנהדרין פכ"ב ה"א.
4. האיסור לפחד מנומק בתורה - "כי המשפט לא' הוא". מה ביאורו?
 - האמור בירושלמי הנ"ל, וברש"י לדברים פ"א פי"ז ד"ה כי המשפט.
 - רמב"ן על התורה, דברים פ"א פי"ח, "וטעם כי המשפט... בשליחותו".
5. רמב"ם בספר המצוות ל"ת רע"ו.
6. להרחבה - למצווה דומה, ראה רמב"ם בספר המצוות ל"ת נ"ח (ובהשגת הרמב"ן), ובהל' מלכים פ"ז הט"ו.